

Викладач курсу
Контактна інформація
викладача
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Критичне мислення»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність – **017 Фізична культура і спорт**
Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт
Рік навчання - 4, семестр 8
Форма навчання - денна
Кількість кредитів ЄКТС - 4
Мова викладання - українська

Матвієнко Ірина Сергіївна
+380935748831

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Критичне мислення» є розвиток критичного мислення студентів та формування їхньої здатності обґрунтовано, логічно та критично аналізувати різні аспекти знань та ситуацій у різних галузях, включаючи фізичну культуру і спорт.

Завдання дисципліни є:

1. Освоєння основних понять та принципів критичного мислення:
 - Засвоєння базових термінів та концепцій, пов'язаних із критичним мисленням.
 - Розуміння основних принципів логічного та обґрунтованого мислення.
2. Вивчення методів аналізу та аргументації:
 - Розвиток навичок аналізу інформації та розрізнення аргументації в текстах.
 - Вивчення методів визначення доказів та їх переконливості.
3. Розвиток аналітичних та рефлексивних навичок:
 - Здатність розглядати питання з різних точок зору.
 - Розвиток рефлексивного мислення та вміння аналізувати власні переконання.
4. Методи критичного аналізу в різних галузях:
 - Застосування критичного мислення у фізичній культурі та спорті.
 - Вивчення практичних ситуацій застосування критичного аналізу в різних професійних галузях.
5. Практика критичного мислення в прийнятті рішень:
 - Формування навичок критичного мислення для прийняття обґрунтованих рішень.
 - Здатність визначати та оцінювати можливі альтернативи та їхні наслідки.

Основні результати навчання та набуття компетентності, які вони формують:

- **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

- **Результати навчання (РН):**

РН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (л/ п/ср)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 курс 8 семестр				
Змістовний модуль 1. Введення в критичне мислення				
Тема 1.1. Основні поняття та принципи критичного мислення.	2/2/5	Знати <ul style="list-style-type: none"> Основні принципи критичного мислення та його роль в розвитку особистості. Техніки аналізу та оцінки інформації з точки зору критичного мислення. Відмінності між критичним та поверхневим мисленням. 	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією в eLearn чи іншій мережі). <i>Виконання та здача практичної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях). <i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та ведення конспекту). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (виконання тестових завдань на занятті чи в eLearn)	Згідно політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни
Тема 1.2. Розвиток аналітичних навичок.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Етапи розвитку критичного мислення в освітньому процесі. Основні типи аргументів та їх визначення. Різновиди помилок у мисленні та шляхи їх уникнення. 		
Тема 1.3. Критичне мислення в прийнятті рішень.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Вплив культурних, соціальних та особистісних факторів на критичне мислення. Роль емоцій у формуванні критичного підходу до інформації. 		
Тема 1.4. Логічне мислення та аргументація.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Методи стимулювання та розвитку критичного мислення в групах. Оцінка ролі критичного мислення в різних сферах життя: в роботі, навчанні, особистісному розвитку. 		
Тема 1.5. Систематизація інформації та критичне оцінювання джерел.	2/2/5	Вміти <ul style="list-style-type: none"> Аналізувати інформацію, застосовуючи критичне мислення. Визначати достовірність та значущість джерел інформації. 		
Тема 1.6. Етика критичного мислення.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Розрізняти між фактами та думками, обґрунтовувати свої висловлювання. Систематизувати та критично оцінювати аргументи в текстах та усно. Формулювати власні думки та погляди на основі ретельного аналізу. 		
Тема 1.7. Застосування критичного мислення в сучасному світі.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Знаходити логічні зв'язки та суперечності в інформації. Виділяти ключові поняття та ідеї в тексті або дискусії. Застосовувати техніки критичного мислення для розв'язання проблем. Сприймати критику конструктивно та вдосконалювати свої аналітичні навички. Застосовувати критичне мислення у власному професійному та особистому житті. 		
Змістовний модуль 2. Розширені теми критичного мислення				

Тема 2.1. Критичне мислення в мистецтві та літературі.	2/2/5	Знати <ul style="list-style-type: none"> Сучасні напрями та течії в області критичного мислення. Етичні аспекти критичного мислення: проблеми та вирішення. Взаємозв'язок критичного мислення та творчості. 	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією в eLearn чи іншій мережі).	Згідно політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни
Тема 2.2. Глобальні виклики та критичне мислення.	2/2/6	<ul style="list-style-type: none"> Критичне мислення у вирішенні складних соціокультурних проблем. Роль критичного мислення в інноваційному розвитку суспільства. Питання розвитку критичного мислення в епоху цифрових технологій. 	<i>Виконання та здача практичної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях).	
Тема 2.3. Критичне мислення у наукових дослідженнях.	2/2/6	<ul style="list-style-type: none"> Адаптація критичного мислення до різних соціокультурних контекстів. Розробка та аплікація критичних методологій у наукових дослідженнях. Взаємодія критичного мислення та креативного способу мислення. 	<i>Виконання самостійної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях).	
Тема 2.4. Критичне мислення у політиці та громадянському суспільстві.	2/2/6	Вміти <ul style="list-style-type: none"> Обирати та застосовувати різні підходи до критичного аналізу. Ставити запитання та висловлювати сумніви щодо інформації. Розвивати вміння критичного висловлювання у публічних виступах. 	<i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та ведення конспекту).	
Тема 2.5. Використання технологій для розвитку критичного мислення.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Застосовувати критичне мислення для розв'язання нестандартних завдань. Долучати критичний підхід у спілкуванні та вирішенні конфліктів. Використовувати критичне мислення для покращення своєї творчої діяльності. 	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (виконання тестових завдань на занятті чи в eLearn)	
Тема 2.6. Застосування критичного мислення в конкретній області.	2/2/5	<ul style="list-style-type: none"> Оцінювати етичні аспекти свого та інших осіб критичним оком. Взаємодіяти з іншими у процесі спільного критичного аналізу. Розробляти інноваційні стратегії на основі критичного мислення. Реалізовувати критичне мислення у різних сферах професійної діяльності. 		

УТВОРЕННЯ ОЦІНКИ ЗА КУРС

Оцінка за курс утворюється з оцінки навчальної роботи, що складає 70% ваги, та оцінки за підсумкову атестацію (залік), що складає 30% ваги.

Більш детальний розподіл балів за різні види роботи подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1.	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	5
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 30 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	30
Змістовий модуль 2.	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 15	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 16	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 17	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 18	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 19	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 20	5
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 30 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	30
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Rat.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Авершин, А.О., Яковенко, Т.В. (2021). Формування критичного мислення у студентів інженерно-педагогічних ВНЗ. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: Зб. наук. праць, №24-25, 134–145.
2. Глазкова І.Я. Навчальний діалог як засіб формування навичок критичного мислення // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). №4. Бердянськ: БДПУ, 2018. С.57-62.
3. Козира, В.М. (2019). Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навчально-методичний посібник для вчителів. Тернопіль: ТОКППО.
4. Кругляк М. І. Критичне мислення. Матеріали III частини онлайн-курсу «Логіка, аргументація, критичне мислення» [в блозі <https://criticalthinkerua.wordpress.com>] / М. І. Кругляк. Київ, 2021. 193 с.
5. Ліпман, М. Чим може бути критичне мислення? [Текст] // Вісник програм шкільних обмінів, 2016, № 27. С. 17-23.
6. Мороченкова, И. А. (2015). Проблемы и пути формирования критического мышления студентов университета. Проблемы высшего и среднего образования, 6, 12–18.
7. Пометун, О., Пироженко, Л. (2014). Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. К.: А.С.К.
8. Терно, С. (2013). Критичне мислення – середньовічна відсталість? Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. Вип. XXXVII, 301-306. Хачумян, Т. І.
9. Халабузар О.А. Характеристика помилок та утруднень під час формування критичного мислення як одного з показників культури логічного мислення студентів /О.А.Халабузар // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). №4. Бердянськ: БДПУ, 2018. С. 118-125.

Додаткові:

10. Кластер Д. Что такое критическое мышление / Девид Кластер // Русский язык. 2022. № 29. С. 3. Режим доступа: <http://rus.1september.ru/2002/29/2.htm>
11. Кови С. Семь навыков высокоэффективных людей / Стивен Р. Кови. – Львов : Изд-во "Світ", 2014. 452 с.
12. Линдсей Г. Творческое и критическое мышление / Г. Линдсей, К. С. Халл, Р. Ф.
13. Папіжук, В. О., Кузьменко, О. Ю., Лісова, Ю. О. (2021) Критичне мислення як освітня інновація в Україні: здобутки та перспективи. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 3 (43). с. 180-185.
14. Терно С. Світ критичного мислення: образ та мімікрія / Сергій Терно // Історія в сучасній школі. 2020. № 7-8. С. 27-39.
15. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. Київ : Вид-во «Плеяди», 2016. 220 с.

16. Тягло А. В. Критическое мышление: проблема мирового образования XXI века / Тягло А. В., Воропай Т. С. // Постметодика. 2011. № 3 (35). С. 19-26.

17. Формування критичного мислення студентів вищих навчальних закладів засобами інформаційних технологій (Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09) Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди, Харків.

Інформаційні ресурси:

18. Липман М. Чем может быть критическое мышление? / М. Липман. – Режим доступа: <http://www.debatam.ru/obrazovanie/chem-mojet-byt-kriticheskoe-myshlenie/>

19. Липман М. Рефлексивная модель практики образования / М. Липман. – Режим доступа: <http://www.philosophy.ru/iphras/library/deti/ch2.html>

20. Халперн, Д. Психология критического мышления [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.ereading.club/bookreader.php/110655/Halpern__Psihologiya_kriticheskogo_myshleniya.html

21. Бібліотека Міжнародного центру Критичного мислення (корисні матеріали англійською): <http://www.criticalthinking.org/pages/index-of-articles/1021/>